

2.5 Het Midden-Oosten tussen Oost en West

Informatieboek bladzijden 48 en 49

A Arabische landen

1. Lees de tekst.

a Noem twee oorzaken waardoor het Midden-Oosten voor Europa in het interbellum steeds belangrijker werd.

- 1 Het lag op weg naar de koloniën in Oost-Azië.
- 2 Door de vondst van olie.

b Leg met een voorbeeld uit hoe de Britten probeerden om de Arabieren tot hun bondgenoot te maken.

Ze beloofden de Arabieren onafhankelijkheid in ruil voor steun tijdens de Eerste Wereldoorlog.

c Stelling: De Britten en Fransen lieten in Versailles alleen op hun eigen belangen in het Midden-Oosten. Ben je het met deze stelling eens? Geef argumenten.

Bijvoorbeeld: Mee eens, want ze kwamen hun beloften niet na: ze regelden dat zij de Arabische delen van het Ottomaanse rijk onder hun hoede kregen.

d Was het, op de lange termijn, verstandig van de Britten om zich niet te bemoeien met Saoedi-Arabië? Leg je antwoord uit.

Bijvoorbeeld: Nee, omdat daar in 1938 olie werd gevonden. Hiervan konden de Britten niet profiteren.

2 Gebruik de tekst.

Deze opdracht gaat over verandering en continuïteit. Zie voor meer uitleg vaardigheid 8.

a Noem twee voorbeelden van verandering in het Midden-Oosten in de periode 1900-1939.

- 1 De Europese invloed op het Midden-Oosten nam toe.
- 2 Het Ottomaanse rijk verdween.

b Noem twee voorbeelden van continuïteit in het Midden-Oosten in de periode 1900-1939.

- 1 De landen in het Midden-Oosten waren nog steeds niet volledig onafhankelijk.
- 2 De islam bleef de belangrijkste godsdienst.

c De VS en Saoedi-Arabië zijn al sinds het interbellum goed met elkaar bevriend. Wat was de historische basis voor deze vriendschap?

In 1938 vond het Amerikaanse Standard Oil er olievoorraden.

d Leg uit waarom deze vriendschap door sommigen als merkwaardig wordt gezien.

De VS zijn een moderne democratie en in Saoedi-Arabië regeert een conservatieve monarchie. Er is geen democratie.

B Niet-Arabische landen

3 Lees de tekst.

a Geef een voorbeeld waaruit blijkt dat Turkije in de jaren 1920 een seculiere staat was. Gebruik een vet gedrukt begrip.

De sharia was afgeschaft en vrouwen kregen gelijke rechten.

b Noem twee overeenkomsten in de ontwikkeling van Turkije en Iran in het interbellum.

- 1 Beide landen moderniseerden.
- 2 In beide landen was verzet tegen de regering.

c Stelling: De sjah slaagde er niet in om van Iran een modern land te maken.

Ben je het met deze stelling eens? Leg je antwoord uit.

Bijvoorbeeld: Mee eens, omdat de orthodoxe moslims in verzet kwamen tegen de moderniseringspolitiek van de sjah.

4 Gebruik de tekst en lees bron 12.

V

In deze opdracht haal je informatie uit bronnen en trek je conclusies. Zie vaardigheden 3 en 14.

Bron 12 Een historicus over de stichting van het moderne Turkije:

De partij van Atatürk had twee voordelen ten opzichte van Iran. Het eerste voordeel was dat de islamitische geestelijken veel minder invloed hadden in Turkije dan in Perzië. Het tweede voordeel van de Turken was dat de grote mogendheden allemaal invloed wilden hebben in Turkije. Atatürk kon al deze tegenstanders tegen elkaar uitspelen.

Naar: L.S. Stavrianos, *Global Rift. The Third World comes of age*, 1981

- a Leg uit waarom van Turkije makkelijker een moderne, seculiere staat kon worden gemaakt dan van Iran.

In Turkije hadden islamitische geestelijken minder invloed dan in Iran.

- b Bedenk waarom de grote mogendheden invloed wilden hebben in Turkije.

Turkije ligt op de grens van Europa en Azië en beheerst de zeewegen tussen Zwarte Zee en Middellandse Zee.

- c Welke kritiek kun je geven op de stelling van Stavrianos dat de grote mogendheden meer belangstelling hadden voor Turkije dan voor Iran?

Door de vondst van grote hoeveelheden olie hadden de Britten veel belangstelling voor Iran.

- d Stavrianos vindt Atatürk een handig politicus. Uit welke woorden blijkt dat?

'Atatürk kon al zijn tegenstanders tegen elkaar uitspelen.'

Afsluiten

5 Gebruik de tekst.

V

Deze opdracht gaat over soorten gevolgen. Zie voor meer uitleg vaardigheid 9.

- a Noem een politiek gevolg op de korte termijn van het opleggen van de Turkse cultuur aan alle inwoners van Turkije.

De Koerden kwamen in opstand tegen de Turken.

- b Noem een politiek gevolg van de vondst van olie in Iran.

De Britten bedongen invloed in dit land.

- c Bedenk een sociaalcultureel gevolg op de lange termijn van de Engelse invloed in het Midden-Oosten.

Bijvoorbeeld: De mensen in het Midden-Oosten zagen de cultuur van de Engelsen als de cultuur van de overheersers en kwamen tegen deze cultuur in verzet.

- d Stelling: Het Midden-Oosten werd in het interbellum nooit helemaal zelfstandig.

Ben je het met de stelling eens? Geef argumenten.

Bijvoorbeeld: eens, omdat met name Engeland nog veel in het Midden-Oosten bleef bepalen.

6 Zoek verder.

In 1916 brak de Arabische Opstand uit. Zoek informatie over deze Arabische Opstand en beantwoord de volgende vragen.

- Waarom ontstond de Arabische Opstand?
- Hoe verliep de Arabische Opstand?
- Welke gevolgen had de Arabische Opstand?

Werk je conclusie uit op de A4'tje. Begin de tekst met een vraag, werk daarna je conclusie uit en eindig het verslag met een kort, samenvattend antwoord op de vraag. Zorg voor aantrekkelijke afbeeldingen. Lever het A4'tje in bij je docent.